

Getuigenis van gelijkwaardigheid : Sheela

Sheela was een van de eerste niet-onderwijzende personeelsleden van de Sint-Antoniusschool in Dugawar die we hebben aangeworven. Ze werkte er als schoonmaakster. Na 20 jaar trouwe dienst is Sheela in februari 2024 met pensioen gegaan. In onze Nieuwsbrief nr. 4 hebben we indertijd de situatie van Sheela belicht, en de voortdurende uitdaging om het kastensysteem te bestrijden. Haar schoolloopbaan kan getuigen van onze niet-aflattende toewijding tot het principe dat onderwijs kaste en kleur overstijgt.

In landelijk India bepaalt men nog steeds de loopbaan op basis van de kaste. In de Sint-Antoniusscholen blijven we mensen uit de laagste kaste, hier ook wel 'onaanraakbaren' genoemd, tewerkstellen als schoonmaakpersoneel. In elk dorp wonen een of twee families die het schoonmaakwerk doen en dierenkengen opruimen. Deze mensen wordt vaak zelfs de minste menselijke waardigheid ontzegd, en niemand zou willen eten en drinken van servies dat zij hebben aangeraakt... Gandhi trachtte hen in waardigheid te herstellen door hen *Harijan* te noemen, wat betekent 'kinderen van God'. Van hem is de uitspraak bekend dat 'een straatveger voor de gemeenschap doet wat een moeder doet voor haar baby. Een moeder wast haar babies en zorgt voor hun gezondheid. De plicht van de Brahman (de priester) bestaat erin, te zorgen voor de hygiëne van de

2004 : Sheela met haar echtgenoot, toen ze de school schoonmaakten voor de allereerste schooldag.

ziel, die van de straatveger om te zorgen voor die van het maatschappelijk lichaam'. Hoewel de situatie sinds de tijd van Gandhi is verbeterd, is er nog veel werk aan de winkel.

Toen we de school indertijd oprichtten, hebben we een familie van de vegerskaste benaderd en Sheela voor het eerst ontmoet. Ze was de moeder van vier kinderen. Haar jongste dochter was acht. Zoals de meeste dorpsbewoners wist Sheela niet precies hoe oud zij zelf was, maar we namen aan dat ze achterin de dertig was. We waren blij dat Sheela toezegde om in de school te komen werken, maar teleurgesteld omdat onze pogingen om haar dochter in te schrijven vruchteloos bleven, omdat het meisje thuis huishoudelijke taken opgelegd kreeg. Sheela's taak bestond in het

« De tijd vloog voorbij. Ik had het hier naar mijn zin ». Sheela met enkele onderwijzers.

schoonmaken van klaslokalen en het bijstaan van de kleinste kleuters tijdens de lunchpauze en als ze naar het toilet moesten. Omdat ze vlak bij de school woonde, was ze telkens maar vijf minuten te voet onderweg. Vrouwen werkten indertijd zelden buitenshuis, dus werd ze aanvankelijk op die wandeling begeleid door haar man, zodat ze kon wennen. *Sheela* was toegewijd aan haar taak en had altijd een glimlach om de lippen.

Maar al na enkele dagen ontstond er tumult onder de ouders, omdat *Sheela* hun kinderen water te drinken gaf. Ze delegerden een groepje om hierover met mij in de clinch te gaan. Ik zei hen dat ik ook water dronk dat zij me bracht en dat wij onze personeelsleden niet discrimineerden op basis van hun kaste. Ik trachtte hun aan het verstand te brengen dat wat ons onrein maakt, onze gedachten en onze handelingen zijn, niet onze kaste. Wij bleven daarin onverzettelijk, en geleidelijk begon de houding van de mensen te veranderen. De leerkrachten uit het zuiden, die ook niet aan kasten-discriminatie deden, hadden een goede invloed op de lokale onderwijzers en dat diende onze zaak.

Hoewel *Sheela* de pensioenleeftijd nog niet had bereikt, besloot ze niet langer te werken na de tragische dood van haar echtgenoot en het daarop volgende huwelijk van haar jongste dochter. Het ongeluk trof toen *Sheela*, haar man en hun kleinkinderen op hun veranda zaten, en plots een cobra zagen opduiken bij hun TV-toestel. Haar man haastte zich om de slang te doden, maar zijn poging mislukte, en

Een van *Sheela's* taken was, de kleintjes te drinken te geven. In de zomer wordt het hier erg heet en ze moeten goed gehydrateerd blijven.

Sheela nam deel aan alle schoolactiviteiten, zoals hier aan een schoolfeest.

de slang beet hem venijnig. Hoewel zijn zonen de slang wisten te doden en hun vader toen zo snel mogelijk naar het naburige ziekenhuis brachten, was zijn toestand kritiek. Zowel het lokale ziekenhuis en een dorpskliniek die gespecialiseerd is in slangenbeten weigerden hem op te nemen. Hij stierf onderweg naar het ziekenhuis in de stad. In het Hindoeïsme aanbidden mensen slangen en geloven ze dat de dieren niet bijten, tenzij ze worden uitgedaagd. Alleen de leerkrachten uit het zuiden durfden de giftige slangen te doden als die onze schoolcampussen binnendrongen.

Het huwelijk van de jongste dochter van *Sheela* had niet zo lang geleden plaats, en sindsdien blijft *Sheela* thuis om voor haar kleinkinderen te zorgen. Haar kleinkinderen studeren aan de *Sint-Antoniusschool*, en haar zoon en twee schoondochters werken daar ook. De leerlingen, het personeel en al wie ooit verzorgd is door *Sheela* hebben allemaal veel waardering voor haar, ongeacht haar kaste. Zelf mis ik zeker ook haar aanwezigheid en de thee die ze altijd voor ons zette tijdens de lunchpauze.

« *Ik ben blij dat ik een groot deel van mijn leven heb doorgebracht op de school, en me nooit realiseerde hoe de tijd voorbijging* » zei *Sheela*.

Verrijkende uitwisseling

In februari kwam een groep leerlingen van het *Instituut St. Boniface* in Elsene onze projecten bezoeken. Tijdens hun veertiendaagse verblijf bezochten ze de drie *Sint-Antoniusscholen*,

richtten ze allerlei activiteiten in met de leerlingen, bezochten ze staatsscholen en de families van een aantal leerlingen, en ontmoetten ze dorpsbewoners wier levens waren beïnvloed door het emancipatieprogramma van de NGO. Het was een verrijkende ervaring. De leerlingen en het schoolpersoneel ontvingen hen zeer hartelijk. Lees hier de getuigenissen van *Lita* and *Azilis*, twee leden van de groep.

Molly Sebastian

Lita — Wat mij trof tijdens ons verblijf was, wat een enorme impact onderwijs heeft op de Indiase samenleving. In India heb je immers dat kastensysteem, met helemaal ondraan de onaanraakbaren. Maar dit systeem kan alleen blijven werken en in stand blijven als er geen onderwijs bestaat. We zijn in het huis geweest van een leerling, en als we die leerling alleen op school hadden gezien, hadden we niet kunnen vermoeden dat zij in zo'n 'precaire' situatie leefde. Op school moet iedereen een uniform dragen en dat vind ik super want daarmee wis je zichtbare sociale verschillen uit. Diezelfde namiddag hadden we ook de kans om een dorp te bezoeken waar voornamelijk onaanraakbaren woonden. Dat was een geweldige ervaring, die me diep ontroerd heeft. Ik ben me er daardoor van bewust geworden wat een essentieel instrument onderwijs is om komaf te maken met die kasten en om iedereen toe te laten, het leven te leiden dat ze verdienen. Deze kinderen verdienen het, arts te worden, advocaat of leraar, evenzeer als wij. Het is een vreselijke gedachte dat sommigen van hen nooit de kans krijgen om naar school te gaan. Maar het *Werk der Broden* levert strijd om deze ongelijkheden weg te werken en slaagt daar ook in: de *Sint-Antoniusschool*, die nu 20 jaar bestaat, heeft voelbaar impact op de omliggende dorpen. De kasten zijn niet langer zo allesbepalend. Dat vind ik echt ongelooflijk.

Lita organiseerde spelletjes met de kinderen van de basisschool.

Azilis maakt plezier met leerlingen van het middelbaar.

Op bezoek in de dorpen. De ontmoeting met de leerlingen samen met hun familie was een belangrijk moment..

De groep zal het warme welkom onthouden dat hun deel was in de *Sint-Antoniusscholen* en ook hoe belangrijk onderwijs is voor de ontwikkeling van een land.

Azilis — Een van de zaken die me het diepst hebben getroffen tijdens deze reis was wat we vernamen over de toestand in de scholen die door de overheid worden gefinancierd. Er waren haast geen leerlingen aanwezig op die scholen en ook de leerkrachten waren afwezig omdat ze hun baan hadden gekregen dankzij corrupte praktijken. De weinige leerlingen die naar school kwamen waren daar alleen omdat alle aanwezige leerlingen een maaltijd aangeboden kregen. Dat waren allemaal heel jonge kinderen, want de oudere leerlingen hebben geen tijd meer om naar school te gaan. Ze moeten werken om geld te verdienen en hun familie financieel te steunen. Er was er maar één die echt interesse toonde om

te leren. Deze ervaring trof mij diep, want daardoor werd ik me ervan bewust hoeveel geluk wij hebben, dat onze leraren (voor het merendeel) gemotiveerd lesgeven, maar ook van het feit dat deze mensen echt vastzitten in een vicieuze cirkel. Zolang de overheid haar houding niet verandert is hun enige hoop om onderwijs te kunnen genieten, dat ze kunnen rekenen op scholen zoals de drie die het *Werk der Broden* hier heeft opgericht.

2024 Verkiezing — De Indiase grondwet is gered

Meer dan 640 miljoen mensen hebben deelgenomen aan een zeven weken durende marathonverkiezing, die bij de verkiezingsadministratie te boek staat als een 'wereldrecord'. Bijna de helft van de kiezers waren vrouwen.

Hoewel *Narendra Modi* voor de derde opeenvolgende keer eerste minister werd, behaalde zijn partij, de BJP, geen meerderheid om alleen een regering te vormen. Er had wijdverspreide angst geheerst dat *Modi's* regering, die toch al de media en de ordehandhaving in handen had, het land naar het dictatorschap zou voeren. Voor de oppositiepartijen werd het van levensbelang om samen te werken om te beletten dat de BJP een meerderheid zou behalen. De BJP-regering deed haar best om de oppositie te vermorzelen, maar slaagde daar niet in. Voor de oppositie was dit echt een strijd om de democratie en de Indiase grondwet te redden. Het is onzeker wat de komende vijf jaren zullen brengen, maar één ding lijkt wel duidelijk : deze regeringscoalitie zal *Modi* dwingen om andere standpunten te overwegen.

Het stemlokaal.